

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia 2008 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego
Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, zwanej dalej „pomocą”, w szczególności:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie, której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”;
- 4) tryb składania wniosków o płatność;
- 5) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o płatność;
- 6) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjentowi albo nabywcy przedsiębiorstwa albo jego części, lub nabywcy gospodarstwa rolnego albo jego części może być przyznana pomoc oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy;
- 7) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady

¹⁾ Minister właściwy do spraw rozwoju wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

(WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1974/2006”, w przypadku wystąpienia, których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. 1. Pomoc na operacje odpowiadające warunkom przyznania pomocy finansowej w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 17, 18 i 20 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanej dalej „ustawą”, jest przyznawana podmiotom:

- 1) którym może być przyznana pomoc finansowa w ramach tych działań;
- 2) mającym miejsce zamieszkania albo siedzibę na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju, zwaną dalej „LSR”.

2. W przypadku operacji odpowiadającej warunkom przyznania pomocy finansowej w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 17 ustawy, pomoc może być przyznana również tym podmiotom, które ze względu na miejsce zamieszkania w mieście położonym na obszarze gminy miejsko – wiejskiej, liczącym powyżej 5 tys. mieszkańców, nie spełniają warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przy czym pomoc nie może być przyznana podmiotom, które mają miejsce zamieszkania w mieście liczącym powyżej 20 tys. mieszkańców.

§ 3. O pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 może ubiegać się podmiot będący:

- 1) osobą fizyczną, która:
 - a) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) jest pełnoletnia,
 - c) nie ma ustalonego prawa do okresowej lub stałej renty przyznanej w związku z całkowitą niezdolnością do pracy lub z tytułu niezdolności do pełnienia służby,
 - d) jest zameldowana na pobyt stały na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność gospodarczą na tym obszarze albo
- 2) osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, działającą na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła

Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, która posiada siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność na tym obszarze, lub

- 3) osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, utworzoną na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacją albo stowarzyszeniem, niebędącą jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i niedziałającą w celu osiągnięcia zysku, która posiada siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność na tym obszarze.

§ 4. 1. Pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 jest przyznawana, jeżeli operacja, oprócz tego, że będzie realizowana na obszarze objętym LSR, a jej realizacja będzie zgodna z LSR:

- 1) będzie realizowana w zakresie określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) jest uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem jej kosztów, przy czym całkowity planowany koszt operacji wynosi co najmniej 4,5 tys. złotych, lecz nie więcej niż 100 tys. złotych;
- 3) nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych;
- 4) będzie realizowana w nie więcej niż czterech etapach, jej zakończenie i złożenie wniosku o płatność ostateczną nastąpi w terminie 2 lat od zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r., a płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej kwoty pomocy.

2. Pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 jest przyznawana:

- 1) podmiotowi, o którym mowa w § 3, jeżeli temu podmiotowi został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) jeżeli zostały spełnione warunki określone w rozporządzeniu oraz innych przepisach prawa związanych z realizacją operacji.

3. Przez wniosek o płatność ostateczną rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu całej operacji.

§ 5. 1. Pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 przyznaje się w formie refundacji części kosztów:

- 1) określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, w tym kosztów ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji,
- 2) poniesionych od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – poniesionych nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r.

- zwanych dalej „kosztami kwalifikowalnymi”.

2. Do kosztów kwalifikowalnych stanowiących koszty ogólne zalicza się koszty w wysokości nie przekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

3. Koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy są ponoszone na wyłączne ryzyko wnioskodawcy. W przypadku odmowy przyznania pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 wnioskodawcy nie przysługuje roszczenie o zwrot tych kosztów.

4. Jeżeli operacja inna niż wymienione w § 2 ust. 1 jest realizowana w części poza obszarem objętym LSR, koszty poniesione na realizację tej części operacji nie są kosztami kwalifikowalnymi.

5. Do kosztów kwalifikowalnych operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 zalicza się również rynkową wartość pracy oraz usług świadczonych nieodpłatnie, lecz nie więcej niż 10% wszystkich kosztów kwalifikowalnych operacji.

6. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne poniesione przez beneficjenta w celu realizacji operacji innej niż wymienione w § 2 ust. 1, nie więcej jednak niż 70% tych kosztów.

7. Pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, zwanego dalej „Programem”, wynosi 100 tys. złotych na jednego beneficjenta, przy czym wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być wyższa niż 25 tys. złotych.

8. Przy ustalaniu limitu, o którym mowa w ust. 6, uwzględnia się sumę kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji niezakończonych.

§ 6. 1. Zarząd województwa właściwy ze względu na siedzibę lokalnej grupy działania wybranej do realizacji LSR, zwanej dalej „LGD”, na jej wniosek, podaje do

publicznej wiadomości, na stronie internetowej samorządu województwa, w urzędzie marszałkowskim oraz w prasie o zasięgu obejmującym obszar działania tej LGD, informację o możliwości składania, za pośrednictwem danej LGD, wniosków o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1. Informację zamieszcza się również na stronie internetowej danej LGD oraz w siedzibie LGD.

2. Wnioski o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 można składać po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, do dnia określonego w tej informacji.

§ 7. 1. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 składa się do zarządu województwa właściwego ze względu na miejsce zameldowania albo siedzibę wnioskodawcy, a w przypadku, gdy wnioskodawca nie jest zameldowany albo nie posiada siedziby na obszarze objętym LSR – ze względu na miejsce prowadzenia przez wnioskodawcę działalności na obszarze objętym LSR, za pośrednictwem LGD wdrażającej LSR, w ramach której ma być realizowana operacja. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę w siedzibie LGD.

2. Z chwilą złożenia wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 LGD wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę i godzinę wpływu wniosku, opatrzone pieczęcią LGD oraz podpisane przez osobę przyjmującą ten wniosek.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 został złożony po terminie lub nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach, lub nie dołączono do niego, co najmniej jednego z dokumentów, których niedołączenie skutkuje nieprzyznaniem pomocy, LGD przekazuje niezwłocznie ten wniosek zarządowi województwa.

4. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, LGD przekazuje niezwłocznie ten wniosek zarządowi województwa.

§ 8. 1. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 zawiera w szczególności:

1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy, o którym mowa w przepisach o

krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

- 2) imię, nazwisko, miejsce zameldowania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 3) wskazanie:
 - a) miejsca prowadzenia działalności gospodarczej wnioskodawcy będącego osobą fizyczną i charakterystykę prowadzonej działalności, w tym określenie jej przedmiotu, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), jeżeli taką działalność prowadzi,
 - b) obszaru działania wnioskodawcy nie będącego osobą fizyczną oraz charakterystykę prowadzonej działalności, w tym określenie jej przedmiotu, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), jeżeli taką działalność prowadzi;
- 4) opis planowanej operacji, w tym określenie miejsca jej realizacji, celów i zakresu;
- 5) zestawienie rzeczowo – finansowe operacji;
- 6) plan finansowy operacji;
- 7) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 dołącza się dokumenty, o których mowa w ust. 4, oraz dokumenty wskazane w informacji, o której mowa w § 6 ust. 1.

3. Zarząd województw udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 6 ust. 1.

4. Formularz wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 zawiera wykaz dokumentów, które powinny być dołączone do tego wniosku, z wyraźnym zaznaczeniem tych dokumentów, których niedołączenie skutkuje nieprzyznaniem pomocy, oraz wzory oświadczeń.

5. Wnioskodawca informuje LGD i zarząd województwa o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, niezwłocznie po ich zaistnieniu.

§ 9. 1. LGD dokonuje wyboru operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1, o którym mowa w art. 62 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20

września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”, na podstawie kryteriów określonych w LSR, spośród operacji zgodnych z LSR, w terminie 30 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy.

2. Zgodność operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 z LSR ustala się na podstawie kryteriów określonych w LSR.

3. LGD sporządza listę wybranych operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów w ramach oceny spełniania kryteriów, o których mowa w ust. 1.

4. Lista wybranych operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 zawiera również dane umożliwiające identyfikację tych operacji.

5. LGD przekazuje zarządowi województwa listę wybranych operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 wraz ze złożonymi wnioskami o przyznanie pomocy.

§ 10. LGD informuje na piśmie wnioskodawcę o:

- 1) zgodności albo niezgodności operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 z LSR, wskazując przyczyny niezgodności,
 - 2) o wybraniu albo niewybraniu operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1, wskazując przyczyny niewybrania,
 - 3) liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 pod względem spełniania kryteriów, o których mowa w § 10 ust. 1, i miejscu na liście wybranych operacji
- w terminie 10 dni od dnia dokonania wyboru operacji.

§ 11. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 został złożony po terminie lub nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach, lub nie dołączono do niego, co najmniej jednego z dokumentów, których niedołączenie skutkuje nieprzyznaniem pomocy, zarząd województwa nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 nie spełnia innych niż określone w ust. 1 i 2 wymagań, zarząd województwa wzywa wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania chyba, że zachodzą nie budzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

4. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął w terminie:

- 1) żadnego z braków, zarząd województwa nie przyznaje pomocy; przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio;
- 2) wszystkich braków, zarząd województwa wzywa ponownie wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą nie budzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.

5. Jeżeli wnioskodawca, pomimo ponownego wezwania do usunięcia braków, nie usunął w terminie wszystkich braków, zarząd województwa nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

6. Złożony wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo – finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań zarządu województwa.

§ 12. 1. Pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 przysługuje według kolejności operacji na liście operacji wybranych przez LGD.

2. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia przekazania tego wniosku przez LGD zarządowi województwa.

3. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 2, zarząd województwa zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

§ 13. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, zarząd województwa wyznacza niezwłocznie wnioskodawcy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku, gdy wnioskodawca nie stawiał się w wyznaczonym przez zarząd województwa terminie w celu zawarcia umowy albo odmówił jej podpisania, zarząd województwa nie przyznaje pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, chyba, że wnioskodawca stawiał się w celu podpisania umowy i ją podpisał w innym terminie:

- 1) uzgodnionym z zarządem województwa przed upływem wyznaczonego w wezwaniu terminu, nie dłuższym niż 21 dni albo
- 2) wyznaczonym przez zarząd województwa, nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy.

3. W przypadku nieprzyznania pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 na podstawie ust. 2, przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

§ 14. Zarząd województwa, na uzasadnioną prośbę wnioskodawcy, może wyrazić zgodę na przedłużenie terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, jednak nie dłużej niż o 6 miesięcy, przy czym przedłużenie terminu o więcej niż miesiąc wymaga udokumentowania przez wnioskodawcę przyczyny przedłużenia.

§ 15. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 zarząd województwa, na prośbę wnioskodawcy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:

- 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;
- 2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;
- 3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

§ 16. 1. Wezwanie przez zarząd województwa wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie tej pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu, lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości przyznania pomocy, termin rozpatrywania wniosku o jej przyznanie wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym zarząd województwa informuje na piśmie wnioskodawcę.

§ 17. 1. W razie śmierci wnioskodawcy, rozwiązania osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, przekształcenia wnioskodawcy lub innego zdarzenia prawnego, w wyniku, których zaistnieje następstwo prawne, albo w razie zbycia całości lub części przedsiębiorstwa wnioskodawcy w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, następca prawny wnioskodawcy albo nabywca przedsiębiorstwa lub jego części nie może wstąpić do toczącego się postępowanie na miejsce wnioskodawcy.

2. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 złożony przez wnioskodawcę, o którym mowa w ust. 1, zarząd województwa pozostawia bez rozpatrzenia z chwilą uprawdopodobnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

§ 18. 1. Umowę, na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, zawiera się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej samorządu województwa.

2. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy umowa na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

- 1) osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej;
- 2) niefinansowania realizacji operacji z udziałem innych środków publicznych;
- 3) ograniczeń lub warunków w zakresie:
 - a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
 - b) sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą- przez 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej;
- 4) umożliwienia przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą przez 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej;
- 5) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej;
- 6) informowania zarządu województwa o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy przez 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej.

3. Umowa, na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, zawiera również:

- 1) postanowienia dotyczące warunków i sposobu pozyskiwania przez zarząd województwa od beneficjenta danych, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 ustawy;
- 2) wykaz dokumentów, jakie należy dołączyć do wniosku o płatność.

4. Zmiana umowy, na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, w zakresie zobowiązań beneficjenta określonych w ust. 2:

- 1) pkt 1 i 2 jest nieważna;
- 2) pkt 3 może być dokonana w wyjątkowych okolicznościach.

§ 19. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez zarząd województwa.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, beneficjent podpisuje w obecności upoważnionego pracownika samorządu województwa. Weksel wraz z deklaracją wekslową składa się w urzędzie marszałkowskim albo w wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej wykonującej zadania w zakresie wdrażania działania wymienionego w § 1 w dniu zawarcia umowy, na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1.

3. Beneficjent będący osobą fizyczną dołącza do umowy na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, oświadczenie:

- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo, o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;
- 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli przedsiębiorstwa, a w przypadku gdy współwłaścicielem albo współwłaścicielami są osoby fizyczne – również ich małżonków, o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy albo o niepozostawaniu w związku małżeńskim, albo o ustanowionej rozdzielności.

§ 20. 1. Warunki wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 określa umowa, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli beneficjent:

- 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie warunkami określonymi w rozporządzeniu i w umowie oraz określonymi w innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją;
- 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
- 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. W przypadku, gdy beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 21. 1. Tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 określa umowa, z tym, że są one wypłacane na wniosek o płatność.

2. Wniosek o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 składa się do agencji płatniczej za pośrednictwem zarządu województwa osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w urzędzie marszałkowskim albo wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej wykonującej zadania w zakresie wdrażania działania wymienionego w § 1.

3. Z chwilą złożenia wniosku o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 zarząd województwa wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę i godzinę wpływu wniosku, opatrzone pieczęcią samorządu województwa oraz podpisane przez osobę przyjmującą ten wniosek.

§ 22. 1. Jeżeli wniosek o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów, lub wniosek, lub dokumenty nie spełniają innych wymagań, agencja płatnicza wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania, nie usunął braków w wyznaczonym terminie, agencja płatnicza wzywa go ponownie, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent, pomimo ponownego wezwania, nie usunął braków, agencja płatnicza rozpatruje wniosek o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 w zakresie, w jakim został wypełniony oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

4. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, agencja płatnicza może wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 23. 1. Wniosek o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 agencja płatnicza rozpatruje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

2. Do trybu rozpatrywania wniosku o płatność przepisy § 14 i 16 stosuje się odpowiednio.

§ 24. Jeżeli na podstawie przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 885/2006 z dnia 21 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczenia rachunków EFGR i EFRROW (Dz. Urz. UE L 171 z 23.6.2006, str. 90, z późn. zm.) agencja płatnicza delegowała samorządowi województwa swoje funkcje, zarząd województwa rozpatruje wnioski o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, w tym wykonuje czynności, o których mowa w § 22, w zakresie określonym w umowie na podstawie, której agencja płatnicza delegowała samorządowi województwa swoje funkcje.

§ 25. 1. Agencja płatnicza dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1.

2. W przypadku, o którym mowa w § 24, agencja płatnicza dokonuje wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1 niezwłocznie po zleceniu płatności przez zarząd województwa, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia zlecenia płatności przez zarząd województwa.

§ 26. 1. W razie śmierci, rozwiązania albo przekształcenia beneficjenta, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację inną niż wymieniona w § 2 ust. 1, którą realizował beneficjent, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki określone w art. 25 ust. 2 ustawy;
- 2) na następcę prawnego beneficjenta przeszły jego prawa nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.

2. Wniosek następcy prawnego beneficjenta o przyznanie pomocy na operację inną niż wymieniona w § 2 ust. 1, zwany dalej „wnioskiem następcy”, składa się w urzędzie marszałkowskim albo w wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej wykonującej zadania w zakresie wdrażania działania wymienionego w § 1, w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 1.

3. Do wniosku następcy dołącza się dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego.

4. W przypadku następstwa prawnego będącego wynikiem śmierci beneficjenta, jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, spadkobierca dołącza do wniosku następcy zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:

- 1) potwierdzona za zgodność z oryginałem przez sąd albo
- 2) potwierdzona za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika samorządu województwa, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo kopia tego potwierdzenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika samorządu województwa.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, spadkobierca przekazuje zarządowi województwa prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli, z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, który złożył wniosek następcy dołącza do tego wniosku oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy.

7. W przypadku złożenia wniosku następcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, zarząd województwa nie przyznaje pomocy. Przepis art. 22 ust. 3 ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

8. Wniosek następcy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia.

9. W przypadku nierozpatrzenia wniosku następcy w terminie, o którym mowa w ust. 8, zarząd województwa zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, wskazując nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 2 miesiące.

10. Do wniosku następcy i trybu jego rozpatrywania stosuje się przepisy § 8 ust. 1 pkt 1 – 3, 6 i 7, ust. 2 i 4, § 11 ust. 2 – 6 oraz § 13 – 16.

§ 27. 1. Wysokość pomocy na operację inną niż wymieniona w § 2 ust. 1 przyznanej następcy prawnemu beneficjenta nie może przekraczać kwoty niewypłaconej części pomocy temu beneficjentowi.

2. Umowa zawarta z następcą prawnym beneficjenta określa warunki kontynuacji realizowanej operacji.

3. Do umowy, o której mowa w ust. 2, w tym do warunków kontynuacji realizowanej operacji, stosuje się przepisy § 3 i 4 oraz § 18 – 20.

§ 28. 1. W przypadkach określonych w § 26 pomoc na operację inną niż wymieniona w § 2 ust. 1 przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta do wysokości limitu, o którym mowa w § 5 ust. 7.

2. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1 niezakończonych przez beneficjenta i jego następcę prawnego przekracza limit, o którym mowa w § 5 ust. 7, następca prawny beneficjenta nie zwraca pomocy wypłaconej przed zaistnieniem następstwa prawnego, jeżeli ten następca realizuje zobowiązania beneficjenta.

§ 29. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy na operację inną niż wymienione w § 2 ust. 1 i wypłaty środków finansowych z tytułu tej pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Termin wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy na operację inną niż wymienione w § 2 ust. 1 i wypłaty środków finansowych z tytułu tej pomocy uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego albo złożono w polskim urzędzie konsularnym.

§ 30. Zarząd województwa informuje LGD o zawartych umowach, na podstawie, których jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1, oraz o wysokości środków wypłaconych z tytułu pomocy nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 6 ust. 1.

§ 31. 1. Innymi, niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 kategoriami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, w przypadku wystąpienia, których nie jest wymagany zwrot pomocy przyznanej na operację inną niż wymieniona w § 2 ust. 1, są:

- 1) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z operacją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy;
- 2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji;
- 3) wypadki lub awarie skutkujące zniszczeniem budynków, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji;
- 4) kradzieże mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, które nastąpiły na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta;
- 5) przeniesienie przez beneficjenta, za zgodą zarządu województwa, w okresie 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej, własności lub posiadania przedsiębiorstwa lub jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy i przejmie zobowiązania dotychczasowego beneficjenta;
- 6) zmiana, za zgodą zarządu województwa, w okresie 5 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej, przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu działania, o którym mowa w § 1.

2. Sposób postępowania beneficjenta i samorządu województwa w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia, których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc na operacje inne niż wymienione w § 2 ust. 1.

§ 32. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 oraz w § 31 ust. 1, beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji innej niż wymienione w § 2 ust. 1, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 20 ust. 1, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 33. Do przyznawania i wypłaty pomocy na operacje wymienione w ust. 1 stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy, określające szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy finansowej w ramach odpowiednich działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 17, 18 i 20 ustawy, z tym że:

- 1) wnioski o przyznanie pomocy składa się do właściwego podmiotu wdrażającego za pośrednictwem LGD wdrażającej LSR, w ramach której ma być realizowana operacja; przepis § 6, 7 i 8 ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio;
- 2) LGD:
 - a) dokonuje wyboru operacji zgodnie z § 9,
 - b) przekazuje właściwemu podmiotowi wdrażającemu listę wybranych operacji wraz ze złożonymi wnioskami o przyznanie pomocy,
 - c) przekazuje wnioskodawcom informacje określone w § 10, a wnioskodawcom, których operacje nie zostały wybrane – również informację o możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy na operację bezpośrednio do podmiotu wdrażającego;
- 3) pomoc przysługuje według kolejności operacji na liście operacji wybranych przez LGD, a wniosek o przyznanie pomocy rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia przekazania tego wniosku przez LGD właściwemu podmiotowi wdrażającemu;
- 4) właściwy podmiot wdrażający informuje LGD o zawartych umowach, na podstawie których jest przyznawana pomoc, oraz o wysokości środków wypłaconych z tytułu pomocy nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości przez ten podmiot informacji o możliwości składania za pośrednictwem danej LGD wniosków o przyznanie pomocy.

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Zakres operacji innych niż wymienione w § 2 ust. 1:

- 1) podnoszenie świadomości społeczności lokalnej, w tym poprzez organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR, innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 2) podniesienia jakości życia ludności na obszarze realizacji LSR, w tym poprzez:
 - a) udostępnianie na potrzeby społeczności lokalnej urządzeń i sprzętu komputerowego, w tym urządzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu,
 - b) organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych na obszarze realizacji LSR;
- 3) rozwój aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez:
 - a) promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego,
 - b) kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów,
 - c) kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła;
- 4) rozwój agroturystyki i turystyki na obszarze realizacji LSR; w tym poprzez:
 - a) utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych dotyczących obszaru objętego LSR,
 - b) budowę lub odbudowę małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, szlaków konnych, ścieżek spacerowych i dydaktycznych;
- 5) zachowanie lub odtworzenie, zabezpieczenie i oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego, w szczególności obszarów

objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000;

- 6) zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym poprzez:
 - a) prowadzenie badań, gromadzenie danych, odbudowę lub renowację, zabezpieczanie, uporządkowanie i oznakowanie obiektów kulturowych i historycznych ważnych lub charakterystycznych dla danej miejscowości,
 - b) odnawianie, uporządkowanie i oznakowanie prywatnych budynków i obiektów charakterystycznych dla budownictwa i krajobrazu danego regionu,
 - c) remont świetlic wiejskich i ich wyposażenie;
- 7) rozwój lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych oraz tradycyjnych sektorach gospodarki.

Zakres kosztów kwalifikowalnych

W zakres kosztów kwalifikowanych wchodzi w szczególności koszty:

- 1) ogólne:
 - a) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, obejmujące koszty: kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów lub wyrysów z katastru nieruchomości,
 - b) opłat za patenty lub licencje,
 - c) nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego,
 - d) usług dotyczących zarządzania operacją;
- 2) obsługi finansowo-księgowej;
- 3) gwarancji udzielonych przez bank lub inne instytucje finansowe;
- 4) usług dotyczących zarządzania operacją;
- 5) usług budowlanych, materiałów budowlanych służących realizacji operacji oraz innych usług i materiałów służących realizacji operacji;
- 6) zakupu lub najmu przedmiotów niezbędnych do realizacji operacji, w tym urządzeń, narzędzi, sprzętu audiowizualnego, sprzętu komputerowego, instrumentów muzycznych, strojów regionalnych lub mebli;
- 7) oprogramowania niezbędnego do wykonania operacji;
- 8) usługi dostępu do Internetu;
- 9) najmu sal i innych niezbędnych powierzchni wraz z niezbędnym sprzętem;
- 10) wynagrodzenia osób prowadzących szkolenie;
- 11) podróży, noclegu i wyżywienia osób prowadzących szkolenie;
- 12) wyżywienia uczestników szkolenia;
- 13) noclegu uczestników szkolenia w przypadku szkolenia co najmniej dwudniowego;
- 14) podróży uczestników szkolenia w przypadku, gdy miejsce szkolenia jest oddalone o ponad 150 km od ich miejsca zamieszkania;
- 15) tłumaczenia, jeżeli osoba prowadząca szkolenie nie posługuje się językiem polskim, w tym koszty tłumaczenia materiałów szkoleniowych;
- 16) organizacji i przeprowadzenia wydarzeń promocyjnych, kulturalnych,

- rekreacyjnych lub sportowych w szczególności targów, konferencji, festiwali lub festynów;
- 17) upominków i nagród niezbędnych do realizacji operacji, do łącznej wysokości 10% pozostałych kwalifikowanych kosztów operacji;
 - 18) wynagrodzenia artystów i animatorów niezbędnych do realizacji operacji;
 - 19) materiałów potrzebnych do wykonania dekoracji lub aranżacji pomieszczeń niezbędnych do realizacji operacji;
 - 20) wytyczenia lub oznakowania szlaków turystycznych;
 - 21) wytyczenia lub oznakowania ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych, obiektów i miejsc przyrodniczo cennych, w tym pomników przyrody;
 - 22) przygotowania tablic informacyjnych i oznaczenia obiektów ważnych lub charakterystycznych;
 - 23) opracowania, przygotowania, druku i dystrybucji materiałów informacyjnych, szkoleniowych lub promocyjnych;
 - 24) opracowania, przygotowania i dystrybucji audiowizualnych materiałów szkoleniowych, informacyjnych lub promocyjnych;
 - 25) utworzenia lub zmodernizowania bazy informacji turystycznej;
 - 26) tworzenia stron internetowych;
 - 27) zakupu lub wynajęcie powierzchni reklamowych;
 - 28) wynajmu stoisk na specjalistycznych targach, udziału w nich podmiotów i osób działających na obszarze objętym LSR;
 - 29) doradztwa prawnego;
 - 30) zastosowania innowacyjnych rozwiązań, nowych technologii mających na celu podnoszenie jakości produktów i usług bazujących na zasobach lokalnych;
 - 31) materiału siewnego, w szczególności nasion, sadzonek, kłączy lub bulw;
 - 32) zagospodarowanie terenów zieleni;
 - 33) usług pielęgnacyjnych;
 - 34) usług rekultywacyjnych;
 - 35) tworzenia i prowadzenia baz danych niezbędnych do realizacji operacji;
 - 36) prowadzenia badań, analiz, opracowań niezbędnych do realizacji operacji;
 - 37) zakupu czasu antenowego w telewizji i radio;
 - 38) zamieszczenia materiałów prasowych w prasie;
 - 39) dzierżawy, użytkowania gruntu na potrzeby realizacji operacji;

40) strojów, eksponatów i innego wyposażenia dla zespołów artystycznych, zespołów folklorystycznych oraz innych grup i zespołów kultywujących miejscowe tradycje i zwyczaje.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej w ramach działania "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Podstawowe zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW określają przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFFROW (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005). Charakter przedmiotowego projektu rozporządzenia jest w znacznej mierze zdeterminowany regulacjami wspólnotowymi w tym zakresie, przede wszystkim regulacjami rozporządzenia nr 1698/2005, aktów prawnych wydanych na jego podstawie, jak również innych przepisów Unii Europejskiej dotyczących tego zakresu spraw.

Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jest aktem prawnym określającym działania ujęte w Programie na lata 2007-2013, wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ogólne warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej oraz przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej. Ustawa ta ustanawia ramy przyznawania pomocy i zawiera upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych koniecznych do stworzenia systemu wdrażania działań PROW na lata 2007-2013.

Na podstawie art. 22 ww. ustawy podstawą do przyznania pomocy beneficjentom przedmiotowego działania jest umowa, a nie decyzja administracyjna. Do postępowań w sprawach przyznania pomocy prowadzonych przez podmioty wdrażające nie stosuje się wobec tego przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów wskazanych w ww. ustawie. Konieczne jest, zatem przyjęcie szczegółowych regulacji dotyczących wzajemnych relacji między wnioskodawcą lub beneficjentem działania a podmiotem wdrażającym, trybu

postępowania przy przyznaniu pomocy i trybu jej wypłaty na etapie realizacji operacji po zawarciu umowy.

Projektowane rozporządzenie ma zapewnić stworzenie sprawnego i efektywnego systemu wdrażania działania "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju", objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Działanie "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju" przewiduje przyznawanie pomocy zarówno na operacje działań osi 3 („Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” i „Odnowa i rozwój wsi”) na zasadach określonych w rozporządzeniach do tych działań, oraz na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3.

Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy na operacje spełniające, które kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3 oraz na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie, której jest przyznawana pomoc na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3;
- 4) tryb składania wniosków o płatność na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3;
- 5) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o płatność w ramach operacji, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3;
- 6) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa albo jego części, lub nabywcy gospodarstwa rolnego albo jego części może być przyznana pomoc na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia

celów osi 3;

- 7) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1974/2006”, w przypadku wystąpienia których, nie jest wymagany zwrot pomocy na operacje, które nie kwalifikują się do przyznania pomocy w ramach działań osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów osi 3.

Określając warunki przyznawania pomocy uregulowano szczegółowo wysokość i zakres pomocy, kryteria przyznania pomocy dotyczące beneficjenta i realizowanej przez niego operacji. Projektowane rozporządzenie określa także tryb (w tym terminy) rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność, zawierania umów oraz wypłaty pomocy.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich określa ogólnie beneficjenta działania "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju". Natomiast przepisy projektu rozporządzenia, poprzez wprowadzenie warunków podmiotowych, stanowiących kryteria dostępu dla ubiegających się o wsparcie w ramach działania, precyzują postanowienia Programu w tym zakresie.

Jednym z warunków przyznania pomocy, zawartym w Programie, jest potwierdzenie zameldowania na obszarze realizacji lokalnej strategii rozwoju. Udokumentowanie tego faktu stanowi pewnego rodzaju zapewnienie, że pomoc trafi do osób trwale związanych z daną społecznością i obszarem. Ten sam efekt możliwy jest do osiągnięcia poprzez potwierdzenia faktu zamieszkania na danym obszarze, natomiast w świetle przepisów ustawy z 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych, każdy, kto przebywa w danej miejscowości dłużej niż 2 miesiące ma obowiązek meldunkowy na pobyt stały.

Aby zapewnić osiągnięcie i zachowanie celów działania, opisanych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich, projekt rozporządzenia szczegółowo reguluje również kryteria dostępu o charakterze przedmiotowym, określając między innymi kwestie montażu finansowego z udziałem innych środków publicznych, rozpoczęcia i zakończenia realizacji operacji, dopuszczenia realizacji operacji w etapach, terminów składania wniosków o płatność.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich określa ogólny zakres pomocy, stanowiąc, że w ramach działania "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju", pomocy udziela się z tytułu realizacji operacji z zakresu:

1. podnoszenie świadomości społeczności lokalnej, w tym poprzez organizację szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla podmiotów z obszaru objętego LSR, innych niż realizowane w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy;
2. podniesienia jakości życia społeczności lokalnej na obszarze realizacji LSR, w tym poprzez:
 - a) udostępnianie na potrzeby społeczności lokalnej urządzeń i sprzętu komputerowego, w tym urządzeń i sprzętu umożliwiającego dostęp do Internetu,
 - b) organizację imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych na obszarze realizacji LSR;
3. rozwój aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez:
 - a) promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego,
 - b) kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów,
 - c) kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła;
4. rozwój agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich objętych LSR, w tym poprzez:
 - a) utworzenie lub zmodernizowanie bazy informacji turystycznej oraz stron WWW, przygotowanie i wydanie folderów i innych publikacji informacyjnych dotyczących obszaru objętego lokalną strategią rozwoju,
 - b) budowę/odbudowę małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa biegowego i zjazdowego, szlaków konnych, tras rowerowych, ścieżek spacerowych i dydaktycznych;
5. zachowanie lub odtworzenie, zabezpieczenie i oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000;
6. zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym poprzez:
 - a) prowadzenie badań, gromadzenie danych, odbudowa lub renowacja,

- zabezpieczanie, uporządkowanie i oznakowanie niewielkich obiektów kulturowych i historycznych ważnych lub charakterystycznych dla danej miejscowości
- b) odnawianie, uporządkowanie i oznakowanie prywatnych budynków i obiektów charakterystycznych dla budownictwa i krajobrazu danego regionu,
 - c) remont świetlic wiejskich i ich wyposażenie;
7. rozwój lokalnej aktywności i współpracy gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia, jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach i produktach rolnych i leśnych oraz tradycyjnych sektorach gospodarki.

Działanie "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju", należy po części do grupy działań o charakterze inwestycyjnym. Beneficjent realizuje swoją operację (projekt), na który składa się szereg inwestycji wpisujących się w zakres określony w Programie, a pomoc udzielana w ramach przedmiotowego działania jest refundacją określonej części kosztów kwalifikowalnych. Przepisy projektowanego rozporządzenia, uwzględniając wspólnotowe reguły dotyczące kwalifikowalności kosztów w przypadku działań o charakterze inwestycyjnym (rozporządzenie Komisji 1974/2006), wprowadza regulacje odnośnie będącego podstawą do wyliczenia i wypłaty pomocy zakresu, formy oraz zasad ponoszenia kosztów kwalifikowalnych.

Regulując tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność projekt rozporządzenia określa sposób naboru wniosków o przyznanie pomocy, zakres informacji, które zawiera wniosek o przyznanie pomocy, zasady ubiegania się o pomoc, zasady i terminy rozpatrywania wniosków oraz przypadki, w których podmiot wdrażający: odmawia przyznania pomocy, pozostawia wniosek bez rozpatrzenia, wzywa do usunięcia braków, wzywa beneficjenta do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów.

Pomoc przyznawana jest na podstawie umowy zawieranej między podmiotem wdrażającym, którym jest samorząd województwa oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a beneficjentem działania. Umowa zawierana jest, pod rygorem nieważności, w formie pisemnej. Projektowane rozporządzenie zawiera przepisy zawierające szczegółowe regulacje dotyczące m. in. formularza umowy,

jego udostępnienia, postanowień umowy w zakresie praw i obowiązków stron, przyjętych zabezpieczeń należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań oraz ogólne warunki wypłaty środków finansowych.

Ponadto, projektowane rozporządzenie wprowadza przepisy dotyczące obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków, przedłużenia terminu i przywrócenia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, a także wstrzymania biegu terminów.

Zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich projektowane rozporządzenie reguluje także sposób postępowania (w tym warunki i tryb przyznania pomocy) w przypadku następstwa prawnego, do którego dochodzi na skutek śmierci beneficjenta. Nie przewiduje się natomiast rozwiązania umożliwiającego wstępowanie do toczącego się postępowania w sprawie przyznania pomocy następcy prawnemu wnioskodawcy (§ 26 projektu rozporządzenia). Ubiegając się o przyznanie pomocy wnioskodawca przedstawia szereg informacji pozwalających instytucji wdrażającej, na zweryfikowanie wszystkich podmiotowych kryteriów dostępu. Proces weryfikacji jest czasochłonny i każda zmiana we wniosku będzie powodowała jego wydłużenie. Biorąc pod uwagę terminy określone w projektowanym rozporządzeniu, w których odbywa się rozpatrzenie wniosku o przyznanie pomocy oraz konieczność zapewnienia sprawnej obsługi składanych wniosków, projektowane rozporządzenie nie przewiduje możliwości zmiany podmiotu wnioskującego o przyznanie pomocy.

Na podstawie art. 47 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 państwa członkowskie mogą uznać w szczególności kategorie siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w których nie będą wymagać częściowego lub pełnego zwrotu pomocy otrzymanej przez beneficjenta mimo nie dotrzymania podjętych zobowiązań. Korzystając z takiej możliwości projektowane rozporządzenie rozwija katalog przykładów zawartych w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1974/2006 wprowadzając dodatkowe, i inne zarazem niż wymienione w art. 47 Rozporządzenia Komisji, kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, w przypadku wystąpienia, których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określony w projekcie zakres i tryb przyznawania pomocy osobom uprawnionym, w szczególności sposób postępowania z wnioskiem o przyznanie pomocy i wnioskiem o płatność, z uwzględnieniem terminów oraz zasad rozliczania operacji mają na celu wprowadzenie do systemu prawnego szczegółowych regulacji w obszarze przedmiotowego działania, objętego PROW 2007-2013 oraz zapewnienie sprawnego wdrożenia tego działania.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie.

Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na podmioty, którym może być przyznana pomoc w ramach działania "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a mianowicie

1. osoby fizyczne, które:
 - a) są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) są pełnoletnie,
 - c) są zameldowane na pobyt stały na obszarze objętym LSR lub prowadzi działalność gospodarczą na tym obszarze lub
2. osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, które posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze, lub
3. osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, które posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze.

Ponadto projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na podmioty, które zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wykonują zadania instytucji zarządzającej delegowane im w zakresie tego działania na podstawie ww. przepisów, a więc na samorządy województw, a w przypadku operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 17 i 18, również na Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Przepisy projektowanego rozporządzenia będą miały również wpływ na agencję płatniczą, której funkcje w zakresie pomocy w ramach PROW 2007-2013 wykonuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, akredytowana jako agencja płatnicza na podstawie przepisów o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy.

Na realizację działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” przewidziano w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 budżet w wysokości 620 500 000 euro; 80% środków finansowych pochodzić będzie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich natomiast wydatki budżetowe na realizację tego działania w wysokości 20 % zostaną zaplanowane w ustawach budżetowych na kolejne lata.

Ponadto wydatki związane z obsługą wniosków lub prowadzeniem kontroli na miejscu zostaną pokryte z budżetu lokalnej grupy działania, samorządu województwa oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Szacowana liczba beneficjentów w okresie 2007-2013 wyniesie 25 640.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie przyczyni się do pobudzenia aktywności środowisk na rzecz rozwoju lokalnego, co przyczyni się do wzrostu zatrudnienia. Szacowana liczba utworzonych miejsc pracy w okresie 2007-2013 wyniesie 15 330.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie będzie pozytywnie wpływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Przewidywana liczba rolników prowadzących działalność nierolniczą wynosi 7 800, natomiast liczba wspieranych mikroprzedsiębiorstw 3 640.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny Polski. Przewiduje się utworzenie 200 lokalnych grup działania wdrażających lokalne strategię rozwoju. W ramach tych strategii realizowanych będzie 40 920 operacji, których efektem pobudzenie aktywności

środowisk na rzecz rozwoju i promocji obszarów wiejskich, poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia został również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 14) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych.

Opracowano w Departamencie:
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: